

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1952. április 4. péntek. ARA 20 BANI IX. ÉVFOLYAM, 80. SZÁM.

A szocialista gazdaság ujabb győzelme

Dolgozó népünk és a világ minden békeharcosa örömmel üdvözölte a Szovjetunióban eszközölt újabb, jelentős árleszállításokat. Miután a Szovjetunió Legfelső Tanácsa elfogadta a békés építés új költségvetését, a Szovjetunió Minisztertanácsa és a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottsága határozatot hozott a közfogyasztási cikkek árának ismételt csökkentésére. A határozat értelmében az elsődleges fontosságú élelmiszerek ára 10-30 százalékkal csökkent április 1-től kezdődően. Ez az árleszállítás a szocialista gazdaság erejének újabb ragyogó megnyilvánulása.

A Szovjetunióban eszközölt új árleszállítás immár az ötödik 1947. óta. 1950. folyamán volt a harmadik árleszállítás a Szovjetunióban. Akkor meg erősítették a rubel vásárlóerejét is, aminek következtében a munkabérek vásárlóereje az 1946-os munkabérek vásárlóerejéhez képest 2 és fél százalékkal emelkedett. Egy évvel ezelőtt volt a negyedik árleszállítás a Szovjetunióban, amelynek nyomán további 20 százalékkal növekedett a fizetések vásárlóereje. A mostani, újabb árleszállítás még tovább növeli a szovjet emberek jólétét. Ez a tény az egész világ dolgozóinak számára a kommunizmus felé haladó szocialista állam virágzásának újabb és fényes bizonyítéka.

Sztálin elvtárs 1935-ben már kifejtette, hogy a szocialista forradalom jellegzetes jellemvonása az, hogy a népnek nemcsak szabadságot adott, hanem anyagi javakat is, s a bőséges és civilizált élet feltételeit teremtette meg számára.

A fényes győzelmek, amelyek a Szovjetunió gazdasági sikon arat, az egész világ dolgozóinak nyilvánvalóvá teszik a szocialista rendszer felsőbbrendűségét a kapitalizmus fölé. A Szovjetunió sikereinek az a záloga, hogy a szocializmus országa a nagy Sztálin vezetésével a legmagasabb fokú civilizáció útján halad. Az az alkotó lendület, amellyel a szovjet emberek a termelési tervek teljesítéséért és túlhaladásáért küzdenek, csakis olyan országban jöhet létre, ahol a munkások saját maguk és szabad hazájukért dolgoznak, ahol tudják a dolgozók, hogy munkájuk gyümölcsét ők maguk szüretelik. A Szovjetunióban eszközölt újabb árleszállítás szoros összefüggésben van azokkal a termelési eredményekkel, amelyeket a szovjet dolgozók az ipar és mezőgazdaság terén az elmúlt esztendőben elérték. A termelési tervek teljesítése, a termelékenység növelése és a termelvények előállításának árának csökkentése tették lehetővé az új árleszállítást.

A Szovjetunióban eszközölt újabb árleszállítások nemesúpán a szocialista rendszernek a kapitalizmus fölötti felsőbbrendűségének bizonyítékai, hanem a szovjet állam békepolitikájának erőteljes kinyilatkoztatása is.

A kapitalista országokban nem lehetnek árleszállítások.

Nem lehetnek azért, mert a kapitalisták a lehető legnagyobb haszon kicsikarására törekednek a dolgozók kizsákmányolása által, nyomorban tartják a népeket a saját országukban, rabságba döntik és kirabolják más országok népeit — különösen a hátramaradott országok népeit, — végül pedig háborúk útján igyekeznek minél nagyobb hasznot szerezni maguknak.

A Szovjetunióban eszközölt újabb árleszállítás lehetővé teszi a szovjet emberek anyagi és kulturális igényeinek az ediginél is nagyobb mértékű kielégítését. Száz és ezer sztahanovista és élenjáró kolhozdolgozó családjának saját autója van, televíziós készüléke, s a szovjet embereknek minden lehetőségük meg van arra, hogy teljes mértékben kielégítsék kulturális igényeiket.

Ugyanekkor mi történik a kapitalista országokban? Az Amerikai Egyesült Államok a leggazdagabb kapitalista ország. Maroknyi milliós meggazdagodik a dolgozók könyörtelen kizsákmányolásán, a fegyverkezési örület fokozásán. A fegyverkezési utján a monopóliumok nyolcszor akkora összeget keresnek, mint 1933-ban. Mi ezzel szemben a néptömegek országa? Ne a munkanélküliek millióinak egyikét vegyük példának, hanem egy átlagmunkást, aki trósznyelven kifejezve „elég jól keres”. Egy filadelfiai sofőr, Leonard Fletcher, ebbe a kategóriába tartozik. Hét gyermek apja. Fletcher egyik gyermeke, a 4 éves Harry nemrég meghalt. Ez alkalommal Omínski vizsgálóbíró és Glosser orvos látogatást tettek Fletcher lakásán. Így megállapították, hogy Harry éhen halt, s a másfél éves Albert nevű gyermek a táplálékhiány következtében annyira legyengült volt, hogy nem tudta felnyitni szemeit. A lakásban leírhatatlan nyomor uralkodott. Ime, az amerikai munkásosztály „virágzásának” egyik példája.

Hasonló nyomorban élnek a néptömegek a többi kapitalista országokban is. Angliában nemrég 60 fogyasztási cikk árát növelték. Nemrégben ár-emelkedések voltak Franciaországban és a többi nyugateurópai országokban is.

A kapitalizmus mindenütt a tömegek nyomorát jelenti.

Egészen más a helyzet a Szovjetunió vezetett békeháború országaiban, a népi demokráciákban, amelyek a szocializmus építésének útján haladnak. Lenin és Sztálin tanításait követve, a Szovjetunió nagygyógy tapasztalatait alkalmazva vált lehetővé Népköztársaságunkban is az ideai pénzreform. Az új költségvetés adatai is azt bizonyítják, hogy Pártunk és kormányunk a bőséges élet útján vezetik országunkat dolgozóit. A Szovjetunióban eszközölt árleszállítás számunkra újabb ismétlődő példa. Arra lelkesült Népköztársaságunk dolgozóit, hogy pénzreformunk sikereinek megszilárdításával minél nagyobb eredményeket érjünk el bőséges békés életünk, a szocializmus építésében.

SZTÁLIN ELVTÁRS VÁLASZA

egyes amerikai újságok szerkesztői csoportjának kérdéseire

(MOSZKVA.) A TASS ügynökség jelenti:

Egyes amerikai vidéki újságok szerkesztőinek egy csoportja, é lapok 50 szerkesztőjének nevében, négy kérdést intézett Sztálin elvtárhoz. E kérdésekre Sztálin elvtárs a következő válaszokat adta:

KÉRDÉS: Közelebb van-e jelenleg egy harmadik világháború, mint két, vagy három évvel ezelőtt?

VÁLASZ: Nem, nincs közelebb.

KÉRDÉS: Hasznos lenne-e a nagyhatalmak vezetőinek találkozója?

VÁLASZ: Lehetséges, hogy hasznos lenne.

KÉRDÉS: Alkalmasnak tartja-e Ön a jelen pillanatot Németország egyesítésére?

VÁLASZ: Igen, alkalmasnak tartom.

KÉRDÉS: Milyen alapon lehetséges a kapitalizmus és a kommunizmus együttlétezése?

VÁLASZ: A kapitalizmus és a kommunizmus békés együttlétezése teljes mértékben lehetséges, ha mindkét fél részéről megvan az együttműködés óhaja, ha megvan az akarat ahhoz, hogy teljesítsék vállalt kötelezettségeiket, ha tiszteletben tartják az egyenlőség és a más államok belügyeibe való benemavatkozás elvét.

A PÉNZREFORM SIKEREINEK TOVÁBBI MEGSZILÁRDÍTÁSÁÉRT

A tordai „Proletarul“-gyár és az aranyosgyéresi „Sodronyipar“ vállalat dolgozói tulszárnyalták negyedévi tervelőirányzatukat

TORDA. (Tudósítónktól.) — A „Proletarul“-gyár dolgozói Pártunknak és a minisztertanácsnak a pénzreform sikerének megszilárdításával kapcsolatos határozata szellemében napról-napra, óráról-órára fokozták a tervfeladatok teljesítéséért folyó harcot.

Az élmunkások és a gyár többi dolgozóinak tervén felüli teljesítménye hozzájárult a negyedévi terv sikeres teljesítéséhez. Ennek alapján az első negyedévi tervelőirányzatot 6 nappal a határidő előtt, március 25-én 115 százalékban teljesítették. A tervfeladatok teljesítésében élen jártak Fodor Károly csoportjával, Barra János, Ignát Vasile, Bodea Ioan, Veress József, Józsa Balázs, Sas Alexandru. Példamutatón dolgozót

Chichinas Vasile is, aki nemrég nyert szakképesítést Kotlicár-módszerével. A gyár munkakollektívája a terv sikeréért folyó küzdelemben szemléltetett tartotta a takarékosági mozgalmat is. Fodor János csoportjával 5642 lejt takarított meg márciusban. Chichinas Vasile és Kun József szintén jelentős összegű megtakarítással járult hozzá az önköltség csökkentéséhez. 26 dolgozó pedig, aki az új terv megkezdésekor nyitott takarékosági számlát, közel 20 ezer lejt megtakarítást ért el.

Az aranyosgyéresi „Sodronyipar“ munkásai és technikusai a szocialista versenyek kiszélesítésével, valamint a szovjet munkamódszerek

alkalmazásával nap mint nap újabb sikereket érnek el.

Igy például a negyedévi tervet teljes egészében március 25-re befejezték. A terv határidőelőtti teljesítéséért vívott harcban számos dolgozó tünt ki. Így Mădăre Simion, Vacar Ileana, Copil Vasile, Crisan Vasile sztahanovisták és Dragan Alexandru az önköltség csökkentésében érték el kimagasló eredményt. A csoportok közül Mihail Doar és Tusa Gheorghe csoportjai dolgoznak példamutatón.

A „Sodronyipar“ dolgozói fellelkesülve az elért eredményeken, még jobban fokozzák munkájuk ütemét, újabb megvalósítások érdekében.

Nemes Miklós, tudósító

Ünnepélyes keretek között avatták fel Kolozsváron a Nikosz Belojánnisz nevét viselő utcát

Kolozsvár város néptanácsának végrehajtó bizottsága, mint ismeretes — legutóbbi ülésén elhatározta, hogy az egykori Wilson-utcát, a görög nép nagy fiáról, a Görög Kommunista Párt Központi Vezetőségének tagjáról, Nikosz Belojánniszról nevezi el.

Az ünnepélyes avatásavatás szerdán délután a kolozsvári dolgozók hatalmas tömegének jelenlétében zajlott le. Az avató beszédet Veress Pál elvtárs, a városi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke mondotta.

Veress elvtárs avató beszédében rámutatott arra, hogy Kolozsvár dolgozói mély felháborodással értesültek arról, hogy a néparuló athéni monarcho-fasiszta kormány amerikai imperialista gazdasági parancsára galád módon perbefogta, letartóztatja és aljas törvényszéki tárgyalás megrendezésével halálra ítélte és szörnyű

módon kivégeztette Nikosz Belojánnisz, a szabadság és a béke rettenthetetlen harcosát Veress elvtárs a továbbiakban utalt arra, hogy ez az utca, amelyet most a hős Belojánniszról neveztek el, eddig az amerikai imperialisták egyik, egykori vezetőjének, Wilson volt elnöknek nevét viselte. Annak a Wilsonnak, aki annak idején a fiatal szovjet állam elleni intervenció háborúkat kezdeményezte. Azzal, hogy ez az utca ezután Nikosz Belojánnisz nevét viseli, Kolozsvár dolgozói, akik mindörökké szívükbe zárták a hős görög szabadságharcost, — ezzel is példát állítanak a világ munkásosztálya ügye vértanujának.

Veress elvtárs ezután ünnepi eszúddal, a jelenlévők feszült figyelmébe közölte, a város zászlók között elhelyezett, lepellet leborított utcátáblához lépett és levette a leplet a hős Nikosz Belojánnisz nevét viselő tábláról.

AZ EGYESÜLT NEMZETEK SZERVEZETÉNEK

Kolozsvár, köztársasági alárendeltségű város néptanácsának alkalmasságát 1952. április 2-án összegyűlték, hogy tiltakozásuknak adjanak kifejezést a görög nép hős békeharcosa, Nikosz Belojánnisz és társainak orvul történi meggyilkoltatása ellen.

Gyűléssel és felháborodással tölt el bennünket ez az aljas gyilkosság és kérjük az Egyesült Nemzetek Szervezetét, hogy kérésedem nélkül tegye meg a szükséges lépéseket az aljas gyilkosság elkövetői szigorú megbüntetésére.

Ugyanakkor harcos együttérzésünket fejezzük ki a görög nép iránt és meg vagyunk győződve arról, hogy az amerikai imperialisták parancsára a monarcho-fasiszta kormány részéről a görög nép ellen megnyitott vadállati korszak és gyilkosságok nem tudják megdönteni a görög nép szabadságáért vívott harcot.

A békebizottság elnöke:
ROSCA TRAIAN

Állandó társulás alakult Felvincen is

A párttagok, a néptanácsi képviselők és a tömegszervezetek legfontosabb tagjainak felvilágosító munkája Felvincen is meghozta az eredményt, 15 szegény- és középparaszt-család megalakította az „Új barázdák” elnevezésű állandó társulást. A társulás szervezéséért a legdicséretre méltóbb munkát Kolozsvári Miklós a néptanács elnöke, Osváth Miklós, a néptanács mezőgazdasági felelőse és Osváth Ilona néptanácsi képviselő végezték. Az állandó társulás tagjai már megválasztották a vezetőséget is. Osváth Miklós lett az elnök, Aron Fratile a titkár, és Osváth Ilona vezetőségi tag.

A társulás szervezését Laasdt-Don-

mokos a József, Kabort György, Szabó István és Szilágyi Sándor kulákok különböző hazugságokkal próbálták akadályozni. Mesterkedésük azonban csufos kudarcot vallott. A társulásba tömörült parasztok a fejlett agrotechnika tapasztalatainak felhasználásával dolgoznak, ezután, Schönmayer József, levezető

Végetért a Béke Világtanács oszlovi ülése

OSZLÓ. (Agerpres.) — A Béke Világtanács bürojának oszlovi értekezlete április 1-én véget ért. Az ülés résztvevői „A baktériumháború ellen” című felhívást fogadták el. A Béke Világtanács felhívásában a világ összes emberéhez szól.

Az ülészakon hasonlóan egyhangúan fogadták el a békeharcosok mozgalmára vonatkozó határozatot és a Béke Világtanács titkárságának javaslatait a népek közötti kulturális kapcsolatok kiszélesítésére vonatkozólag.

Ezzel a Béke Világtanács bürojának ülése véget ért.

A Béke Világtanácsának felhívása

OSZLÓ. (Agerpres.) — A Béke Világtanács büroja a baktériumháború ellen felhívást intéz a világ összes emberéhez. A felhívás így hangzik:

„A Kínában és Koreában folytatott baktériumháborúra vonatkozó adatokat körültekintően megvizsgáltuk. Ez a vizsgálat mely benyomást gyakorolt ránk és borzalmat keltett bennünk. A baktériumháború nemcsak olyan gaztett, amelyet be kell szüntetni, hanem veszélyt jelent az egész emberiségre. Az összes férfiakhoz és asszonyokhoz szólunk. Hívjuk őket, hogy követeljék a baktériumháború megszüntetését és a baktériumfegyverek betiltását.

Elsősorban az Amerikai Egyesült Államokban élő férfiakhoz és asszonyokhoz szólunk, akikre megkívánjuk a baktériumháború megszüntetését és a baktériumfegyverek betiltását. Elsősorban az Amerikai Egyesült Államokban élő férfiakhoz és asszonyokhoz szólunk, akikre megkívánjuk a baktériumháború megszüntetését és a baktériumfegyverek betiltását.

Ami bennünket illet, ránk kettős feladat hárul: Elsősorban tájékoztatni kell a közvéleményt, minden ember lelkiismeretében tudatosítani kell az igazságot, hogy minden ember kötelessége az igazságot az aljas cselekedeteket, amelyeket nekünk tudomásunkra hoztak. Elhatároztuk, hogy nyilvánosságra hozzuk a rendelkezésünkre álló adatokat. Szükséges az, hogy a gyilkos cselekedeteket nyilvánosságra hozzuk. Ennek érdekében a Kínai Népi Békévédelmi Bizottság azt javasolta, hogy nemzetközi bizottságot hozzanak létre, amely az

összes adatokat begyűjti. Eme bizottság összetételéhez és pártatlanságához semmi kétségnek nem szabad férnie. A bizottság létrehozása érdekében a tudományos, jogi és vallási körök legszámbottevőbb képviselőihez fordulunk. Meggyőződésünk, hogy a világ közvéleménye támogatni fogja a bizottság munkáját.

Második feladatunk az, hogy az összes népeket megvédjük a baktériumháború borzalmaitól.

Megállapítjuk, hogy az Egyesült Államok az egyedüli a nagyhatalmak közül, amely nem írta alá a mérgezőanyagok és baktériumfegyverek tiltására vonatkozó, 1925. június 17-i egyezményt. Az egész világ népeit kérjük, gyakorolják nyomást kormányaikra, hogy a kormányok aláírják ezt az egyezményt és az összes államok tartásukba a tilalmat. Hasonlóképpen kérjük, hogy erőteljes akciókat folytassanak annak érdekében, hogy a bűnösöket, akik a legálisabb és legfélelmetesebb fegyvert használják, az igazságszolgáltatás nyilvánítsa háborús bűnösöknek.

Meggyőződésünk, hogy amikor védelmünkbe vesszük az ártatlanokat és a bűnösök felelősségvételét kérjük, — az emberek döntő többségének véleményét fejezzük ki. Az ő nevében a legnemesebb ügyet védjük — a gyermekek életéhez való jogát és az emberek személyének tiszteletbentartását.

Amennyiben a népek nem cselekednek azonnal a baktériumháború megszüntetésére, úgy a pusztítás erőinek kegyetlensége és őrfingése nem ismer majd határt. Az egész emberiséghez fordulunk, s védekezésre szólítjuk fel.

A felhívást a Béke Világtanács bürojának tagjai írták alá.

Az Albán Munkapárt II. kongresszusának munkálatai

TIRANA. (Agerpres.) — Március 31-én megkezdődött Tiránában az Albán Munkapárt második kongresszusa. A kongresszuson a testvéri kommunista és munkaspártok részéről 13 küldött vesz részt.

A kongresszuson megvizsgál-

ják a párt főtitkáranak a központi vezetőség tevékenységéről szóló jelentését, továbbá Mehmed Sahu, a párt titkáranak jelentését az Albán NK öt éves népgazdasági tervével kapcsolatban, végül az ellenőrző bizottság jelentését. A

kongresszuson megválasztják a központi vezetőséget és az ellenőrző bizottságot.

A kongresszust Hiszui Kapo, az Albán Munkapárt KV Politbürojának tagja nyitotta meg.

A SZOVJETUNIO KOMMUNISTA (B) PARTJA KÖZPONTI BIZOTTSAGANAK ÜDVÖZLETE A KONGRESSZUSHOZ

Ezután Mehmed Sahu, az olvasa a Szovjetunio Kommunista (b) Partja Központi Bi-

„A Szovjetunio Kommunista Partjának Központi Bizottsága testvéri üdvözlését küldi az Albán Munkapárt — az albán munkásosztály élcsapata — második kongresszusának és az Albán Népköztársaság összes dolgozóinak.

Az albán munkások, parasztok és értelmiségiek a Munkapárt vezetésével nagy sikereket értek el a népi demokratikus rendszer megszilárdításában, amely biztosítja az albán népnek a valóban szabad életet. Újabb sikereket kívánunk Önöknek a népi demokratikus Albania építésében, a béke és a demokrácia ügyéért vívott harcban.

Eljen a testvéri Albán Munkapárt!

Eljen a Szovjetunio és Albánia népeinek megingathatatlan barátsága!

A SZOVJETUNIO KOMMUNISTA (B) PARTJANAK KÖZPONTI BIZOTTSAGA

A küldöttek és a vendégek helyükről felállva, viharosan eljénéztek a Bolsevik Pártot és az albán nép szeretett barát.

ját, a nagy Satálint. Ezután felszólalt Enver Hodza elvtárs, az Albán Munkapárt főtitkára, aki előterjesz-

tette az Albán Munkapárt Központi Vezetőségének tevékenységéről szóló jelentését.

A Tito-banda az amerikai hadikészülődések szolgálatában

Ezekben a napokban a világ közvéleményének figyelmébe kerül a Kínára és Koreára irányuló imperialista, ahol az amerikai imperialisták minden nemzetközi jog és az emberi érzések lábbaltiprásával baktériumháborút folytatnak a koreai és kínai nép ellen. Eközben azonban az imperialisták nem hanyagolják el a világ más részén fekvő háborús tüzfészkeket képződését sem. Ezek során különös figyelmet szentelnek Jugoszláviának. Truman, aki nemrégiben tartott kongresszusai üzenetében különleges alap létesítését javasolta Jugoszlávia, Spanyolország és Nyugat-Németország „segélyezésére”, kijelentette, hogy az USA számára „sürgősen szükséges” a Jugoszláv hadsereg megerősítése.

Már a gazdasági élet területén is szembeötlőek azok az erőfeszítések, amelyeket a Tito-banda az amerikai imperialistákkal összehangoltan tesz. Jugoszlávia további nullifizálása. Az 1952. évi úgynevezett „Ársenkulci terv” értelmében a közszükségleti cikkeket gyártó üzemek termelését 30-40 százalékkal csökkentik, hogy annál nagyobb mértékben szolgálhassanak stratégiai nyersanyagok és félkésztermékek a nyugati imperialistáknak, folytatva eközben a hadiiparkészletek is. A nemrég kö-

zött amerikai Jugoszláv „műszaki segélynyújtási” egyezmény következményeként amerikai „szakértők” és „instruktorok” árasztják el Jugoszláviát, akik a titóiista Jugoszlávia hadigazdálkodásának tulajdonképpeni irányítói. A fogyasztási cikkekre termelő ipari üzemeknek az a leállítás, amely a háborús gazdálkodással együtt jár, máris érezhető súlyos hatást a munkanélküliség számának nagyarányú növekedésében. Az utóbbi idők elhőcsátásával következtében több mint 160 ezer Jugoszláv dolgozó vált munkanélkülivé.

Egyre nyilvánvalóbb vázlik a háborús előkészületek katonai vonalon is. Az óceánon túlról egymásután futnak be a Jugoszláv kikötőkbe a különböző nyugati hadianyag- és fegyverzállományok, jellemző képet ad a „segély” méreteiről a Daily Telegraph című angol lap belgrádi tudósítása. „Most már láthatóak a bizonyítékok annak, hogy Nyugat-katonai segélyt nyújt Jugoszláviának” — írja a lap. A Daily Telegraph közlése szerint Amerika mellett Anglia is egyre nagyobb szerepet vállal az úgynevezett „aktív” fegyverszállítási programban. A fegyverszállítás gyorsuló üteméről tanúskodik az is, hogy Tito egy nemrégiben tartott sajtógyűlésén stett közszó-

vetet mondani az amerikai támogatásért.

Diplomáciai vonalon az amerikai imperialisták további lépéseket tesznek, hogy összekovácsolják a régióba velt Ankara—Athén—Belgrád-tengelyt, most már Rómával, azaz az olasz reakcióval is kiegészítve. Ebben az irányban dolgozott Eisenhower „atlanti” főparancsnok legutóbbi törökországi és görögországi körútján és Titók maguk is hangsúlyozták azokat a „javuló” kapcsolatokat, amelyek őket a török és görög fasiszta kormányhoz fűzik. E látnádó blokk kialakítása lehetővé tenné az imperialisták számára, hogy Jugoszláviát a hátsó ajtón keresztül csapják be az Atlanti Szövetségbe. A nyugati sajtó nem rejti véka alá, hogy e látnádó tengely egyetlen célja a Jugoszláviai hadsereg megerősítése.

Az amerikai fegyverszállítványok, s az emellett „diplomáciai” támogatás azonban mit sem változtat azon, hogy Jugoszláviában az amerikai rendet csak a szuronyok segítségével tudják fenntartani, hogy a titóiista önkényuralom ellen mind nagyobb tömegekben és mind szervezettebben száll barabba a békére és szabadságra vágyó Jugoszláv nép.

Magyarország felszabadulásának évfordulója

A dicsőséges Szovjet Hadsereg 1945 április 4-én szabadította fel Magyarországot dolgozó népet a német fasiszta megszállók és cinkecsökei, a magyar iókések és földesurak uralma alól. Magyarországot dolgozó népe a Szovjet Hadseregnek köszönheti, hogy új, szabad életet élhet, s építheti a szocializmust. A Szovjetunio önzetlen segítségével és nagy arányú támogatásával a Magyar Népköztársaság dolgozó jelentős eredményeket ért el a szocializmus építése útján. A Magyar Dolgozók Pártja győzelemről-győzelemre vezetett a magyar munkásosztályt és annak hűséges szövetségeseit, a dolgozó parasztságot.

Nagyarányú változások mentek végbe Magyarországon az elmúlt két esztendő alatt. A hitlerista fasiszták által elpusztított, kirabolt országból virágzó Népköztársaság lett, a Szovjetunio vezetete hatalmas békétábor cselekvő tagja. A tőkés-földesuri rendszerben kismérvű, és kiszármányolt magyar munkások, bőséges életet teremtenek maguknak. Szabadon élnek, szabadon dolgoznak. A tőkés-földesuri rendszer idején szörnyű elnyomásban és sötétségben tartott dolgozó parasztság a szovjet kolhozparasztlak nagyszerű példáját követve, rátérhetett a szocialista mezőgazdálkodás útjára és bőségben, jólétben él.

Egymásután születnek meg a felszabadult magyarországi dolgozók nagyszerű megvalósításai. Megszületett a szőlővárosi vasmű, Magyarország legnagyobb fémipari kombinátja. Epül a budapesti gyorsvasút. Iskolák szüdték meg a tanyavilágban, virágoznak indult a kultúra és a művészet. Magyarországot dolgozó népe tudja, hogy eredményelt a Szovjetunio önzetlen és bárdi támogatásának köszönheti. A magyar nép hálattal szívevel gondol a Szovjet Hadseregre, amely hozzásegítette szabadságának és nemzeti függetlenségének kivívásához. Hálattal szívevel gondol Sztálin elvtársra, a népek lényegű tanítómestérére, akinek útmutatásai biztosítják a magyar népi demokrácia fejlődését.

A Magyar Népköztársaság és a többi népi demokratikus köztársaságok dolgozói, — így Népköztársaságunk dolgozói is — akik szintén a dicsőséges Szovjet Hadseregnek köszönhetik felszabadulásukat, tömör sorokban sorakoznak a Szovjetunio vezetete békétábor népeinek hatalmas családjában. Az imperialisták elleni gyűlölet és a népek testvériségének jegyében harcolnak a szocialista építés újabb eredményeiért, a békétábor győzelméért.

Belojannisz meggyilkolása kormányválságot idézett elő Görögországban

ATHÉN. (Agerpres.) — A „Szabad Görögország” rádióállomás jelenti Athénből, hogy Nikosz Belojannisz és társainak meggyilkolása hatalmas felháborodást váltott ki a görög népből. Az üzemek dolgozói percekig tartó néma csenddel adóztak Belojannisz emlékének. Athén egyik negyedének lakói levették az egyik utcátáblát és helyébe a következő felirású táblát szegezték fel: „Nikosz Belojannisz-utca”.

ATHÉN. (Agerpres.) — A France Presse hírügynökség közli, hogy az EPEK-párt 10 parlamenti képviselője Belojannisz meggyilkolása elleni tiltakozása kifejezésére lemondott útszűréséről. Ugyanez a távirati iroda közli, hogy Papapolitisz kereskedelemügyi miniszter lemondott.

SZOFIA. (Agerpres.) — Az ELLAS PRESS hírügynökség jelentette, hogy Andrei Josif, a monarcho-fasiszta görög kormány miniszterelnökségének államtitkára Nikosz Belojannisz meggyilkolása miatt benyújtotta lemondását.

A France Presse sajtófelvétele arról ad hírt, hogy Kartalisz, a görög kormány gazdasági koordinálásának minisztere Nikosz Belojannisz meggyilkolása után szintén benyújtotta lemondását.

A lemondott miniszterek az EPEK-párt tagjai voltak.

ATHÉN. (Agerpres.) — Az Associated Press hírügynökség jelentése szerint Szakelariu, a monarcho-fasiszta görög kormány hadügyminisztere benyújtotta lemondását.

Ridgway, a pestis-rovarok hadsergének tábornoka

J. Novak rajza

A MNSz bánffyhungyadi szervezetének tagjai rendkívüli közgyűlésen 37 volt kizsákmányolót zártak ki

A Magyar Népi Szövetség bánffyhungyadi szervezetében az utóbbi időben, az egykor pezsgő szervezeti élet ellanyhult. A szervezet vezetősége és az öntudatosabb MNSz-tagok megdöbbenne figyelték a szervezeti munka terén egyre inkább jelentkező hiányosságokat. A szervezetnek 32 utcafelelőse van, akik közül Budai István szikra, Veress János és mások lelkiismeretes felvilágosító és mozgósító munkát fejtettek ki — azonban az utóbbi időben mégsem sikerült a tagokat kellő számban a taggyűlésekre mozgósítani. A kulturothtonoknak nyújtott támogatás terén is hiányosságok mutatkoztak. A tagok az ősz óta nem vettek részt a kulturális munkában, és az agrártudatosabb körök rendkívül fontos előadásain is csak a legöntudatosabb MNSz-tagok vettek részt. Elhanyagolták a tagok politikai és ideológiai nevelésének kérdését, a kellő felvilágosító munkát, ami a tagok öntudatának, osztályharcos szellemének emelkedését akadályozta meg. Ennek tudható be, hogy a szervezetben nagyon sok oda nem való volt kizsákmányoló, kulák, tüzér, katonatiszt, stb. huzódott még, akik mézes-mázos szavakkal igyekeztek a kevésbé öntudatos tagokat, káros befolyásuk alá keríteni.

Aljas tervük azonban csufos kudarcot vallott, mert a szervezet vezetősége, az öntudatos, osztályharcos szellemű MNSz-tagok később bár, de felismerték a dolgozó nép esküdt ellenségeinek, a háborús terveket szövő imperialisták he-

lyi ügynökeinek aljas aknamunkáját és a befurakodott osztályellenséget kisperték a szervezetből.

A MNSz bánffyhungyadi szervezete vasárnap rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen közel 250 tag vett részt. A rendkívüli közgyűlésen a szervezetbe befurakodott 37 kizsákmányolót leplezték le és zártak ki. A felszólalók egymás után mutattak rá a kizsákmányolók és üzerek aljas aknamunkájára, a szervezeti élet elleni galád mesterkedéseikre. Rámutattak arra, hogy az osztályellenség mindent megkísérelt, hogy a dolgozó nép felemelkedésének és boldog jövőjének útjába akadályokat gördítsen. Így aljas rágalmakat terjesztettek a kollektív gazdaságokról, a társulásokról és hazánk dolgozóinak hatalmas eredményeiről.

A mindvégig osztályharcos szellemben lefolyt rendkívüli közgyűlés a következő befurakodott kizsákmányolókat söpörte ki a szervezetből:

Viski Zoltán, órás és ékszerész, a hírhedt aranyesemécsés, akinél legutóbb 600 ezer új léj értékű aranyat találtak, amit spekulációval harácsoló össze; Buzás Istvánt, az egykori polgári-földesuri rendszer kegyetlen adóvégrehajtóját, aki számtalan dolgozó ingóságait árvereztette el és aki a horthy-fasizmus idején, mint kémelhárító százados terrorizálta a dolgozó népet; Varga János selét, kereskedő-kulákot, a hírhedt feketészt; Istenes Géza és Somorjai Gyula volt kalapgyárosokat, a dolgozók kegyetlen kizsákmányolóit; Fejes

Lajos nagykereskedőt, aki 1944. tavaszán nem átalotta a deportálásokat alkalmával elhurcolt zsidó kereskedők raktárait feltörni és nagymennyiségű árut lopni; Fejes Sándor hírhedt kulákot, cséplőgéptulajdonost és üzert; Pocsai Sándor bőrfeketézt; Molnár Pál áruzsorás bőrnagykereskedőt; Bethlendi István szőnyi üzert, a bánffyhungyadi piac hiénáját; Bogdán István volt szövetkezési tulajdonost és kulákot, kegyetlen kizsákmányolót; Bokor András kőművest és Bokor Ferenc kőművest, messzeföldön hírhedt harácsoló kulákot és hasonszőrű elborzultakat.

A vasárnapi rendkívüli taggyűlés eredménye máris mutatkozik mind a szervezeti életben, mind pedig a tagok öntudatosabb magatartásában. Néhány nap alatt a szervezeti élet máris megpezdült, s a nagy lelkesedéssel megindult társuláshoz csatlakozók száma 88-ra emelkedett.

A bánffyhungyadi eset is igazolja, ha a szervezet Pártunk tanítását szellemében megtisztítja sorait az oda nem való elemektől — megerősödik. A Magyar Népi Szövetség bánffyhungyadi szervezete vezetőségének és a tagoknak azonban politikai és ideológiai színvonaluk szüntelen emelésével ébernek kell örködniük, hogy a szervezetben még meglapuló osztályellenséget idejében leleplezhessék, aljas mesterkedéseiket megakadályozzák, seperjék ki a tagok sorából, mert csak így teljesíthetik rendkívül fontos társulási feladataikat, mert csak így tudnak a szocializmus építéséhez tevékenyen hozzájárulni.

A szakmai értekezletek hozzásegítik a „Victoria“ szövetkezet dolgozóit munkájuk megjavításához

Közel két hónapja, hogy a kolozsvári „Victoria“ fogyasztási szövetkezet dolgozóit is rendszeresítették a szakmai értekezletek. A hetenként tartott gyűléseken, — amelyek előzetes terv alapján folynak le, — a szövetkezet dolgozóik cserélik tapasztalataikat és megvitatják a hibák és mulasztások orvoslásának lehetőségeit.

A szakmai értekezleteket osztályonként tartják meg a dolgozók teljes létszámú részvételével. Az osztályvezető részletes beszámoló ad az osztály elmúlt heti tevékenységéről, majd ezt követi az alkalmazottak hozzászólása, amely rendszerint kiegészíti a jelentést. Ezután az utcafelelősök közül többen jelentést tesznek arról, hogy az eltelt hét nap alatt milyen eredménnyel végezte munkáját az üzlet kollektívja és milyen hibák, mulasztások zavarták az áruelosztást. A kérdések és hozzászólások során a dolgozók részletesen kicserélik azokat a tapasztalatokat, amelyek a hibák kiküszöbölését, a munka jobb megszervezését, az áruelosztás meggyorsítását és általában az üzlet munkájának a megjavulását segítik elő.

Az értekezleteken részt vesznek a dolgozók sorából alakított ellenőrző szervek is, s ezzel lehetővé válik, hogy a fogyasztók kritikája és javaslata is hozzájáruljon nemcsak az egyes üzletek, hanem az egész áruelosztás munkájának a jobbátételéhez.

A szakmai értekezletek már az első hetekben lényeges eredményre vezettek. Mindenekelőtt egyre szélesebb körben tapasztalható az a tény, hogy a szövetkezeti dolgozóknak a munkával szembeni magatartása megváltozott. Számos üzletben az alkalmazottak már a nyitás előtt hozzálátnak az áru előkészítéséhez, csomagolásához, hogy minél gyorsabban,

pontosabban végezhesék majd a vevők kiszolgálását. Nagyobb figyelmet fordítanak az áru elhelyezésére, kezelésére és csomagolására. Zárás után pedig rendszerint hozzálátnak az áru elrendezéséhez és az üzlet kizsákmányolásához.

A gyakori tapasztalatcsere eredményének tulajdonítható az áruellátás és az áruelosztás alaposabb megszervezése is. A múltban sok esetben felhalmozódott egy-egy áru fajta a kisebb forgalmú üzletekben, míg máshol a nagy kereslet ellenére nem volt raktáron. Az értekezleteken azonban az üzletfelelősök közlik raktári helyzetüket, s így alkalom nyílik az áruelosztásnak a kereslet szerinti megszervezésére. Ilyen formán az áruellátás kérdése is könnyebben megoldható, miután a heverő árut azonnal forgalomba hozzák. A szövetkezet vezetősége ezenkívül — az értekezleteken elhangzott észrevételek nyomán — gondoskodik arról is, hogy az áruellátás még jobb megszervezése érdekében a raktárak idejében eljuttassák az árut a város minden részében lévő üzletbe.

Az alkalmazottak munkájának megszervezésénél szintén jó eredményeket biztosítottak a szakmai értekezletek. Mostanig legtöbb üzletben a pénztáros kizárólag a pénz kezelést végezte, holott munkaidejét ez nem töltötte ki teljes mértékben. Ma azonban a pénztárosok is segédkeznek a kiszolgálók munkájában. Többek között gondoskodnak a jegyek kezeléséről, különösen olyan üzletekben, ahol egy, esetleg két kiszolgáló látja el az üzlet minden feladatát.

Az értekezletek eredményei közé sorolható még az a tény is, hogy a kiszolgálóknak a vevőkkel szembeni magatartása egyre javul. Ma már legtöbb üzletben udvarias, gyors és pontos kiszolgálók állanak a fogyasztók között, amelyek rendeltetésére.

AZ OROSZ KÖNYV TIZ NAPJA

A materialista orosz irodalomtudomány uttörői: Belinszkij, Dobroljubov, Csernisevszkij

harca ösztönzi őket. Az irodalmi alkotás azonban, legyen az regény, költemény vagy dráma, csak fészben tudja teljesíteni ezt a nagyszerű feladatot. Az irodalmi kritika, az irodalomtudomány feladata, hogy az egyes irodalmi művek vagy egész irodalmi korszak társadalmi jelentőségét felmérje, kijelölje az írók, pontosabban: az irodalom társadalmi szerepét és az egyes művek ki- valóságának vagy hibáinak megmutatásával olyan harsos irodalmi közvéleményt teremtsen, amely távol áll attól, hogy az irodalmat magány- ügynek tekintse.

A nagy orosz demokrata forradalmárok: Belinszkij, Dobroljubov, Csernisevszkij a munkásságuk idejében kibontakozó nagyszerű orosz realista irodalmat hatalmas fegyvernek tekintették az elnyomás, a haragság, a becsületesség, a kizsákmányolás a cári önkényuralom elleni harcban. És irodalomtudományi módszereik csaknem egészében kifülbőlta az idő próbáját.

Tudjuk, hogy a leninizmus a XIX. századbeli orosz forradalmárok legjobb hagyományainak megtestesítője és szovjet kultúránk a mult kulturális örökségének kritikai feldolgozása alapján született, fejlődik és virágzik. Az irodalom terén Pártunk — Lenin és Sztálin szavával — jelműtlen kifejtette a nagy orosz forradalmár demokrata írók és kritikusok — mint Belinszkij,

Dobroljubov, Csernisevszkij, Szál- tikov-Scedrin, Plechánov — óriási fontosságát — mondotta A. Zsdánov a leningrádi írók 1946-ban tartott gyűlésén.

Mind Belinszkij, mind Dobroljubov, mind Csernisevszkij, elvetették az irodalom öncélúságának az úgynevezett „art pour l'art“-nak (művészet a művészetért) rothadt burzsoá elvét és az irodalom társadalmi jelentőségét hangsúlyozták. S hogy ezt az elvet milyen mély meggyőződéssel, milyen tudományos és forradalmári következetességgel vallották, arra legmeggyőzőbb példát Belinszkijnek Gogolyhoz intézett levele, amelyben ez a nagy irodalmár éles szavakkal bélyegezte meg Gogoly előtérrelését, amellyel a vallási ortodoxia miszticizmusa mellett állott. Ugyanaz a Belinszkij intézte Gogolyhoz ezt a mély eszmélettel megirított levelet, aki e kétségtelenül nagy orosz író jelentőségét mélyreható tanulmányokban fejlette ki. Belinszkij óriási hatással volt a XIX. századbeli orosz irodalom további fejlődésére. Amint Fagyjev mondta Belinszkij halálának 100. éves évfordulóján: „O volt a materialista esztétika megre- mintője... és jogosan mondjuk, hogy az orosz irodalom nagyrészt neki köszönheti azt a világirodalmi jelentőséget, amelyet Lenin olyan büszkén beszél”. Belinszkij lángoló hazafi volt, a kozmopolitizmus ódáz ellenében, és mert igazi hazafi volt, ezért szerette mélyregezen a nagyra- hivatott és a cári iga alatt nyögő vért kizsákmányolt orosz népet, ezért küzdött felszabadulásáért. Az irodalmi alkotásban is, mint demokrata forradalmár társai a nép felszabadulásáért folyó küzdelem

egyik hatalmas eszközt látta. Ez a szempont szabta meg irodalmi-tudományi és esztétikai elveit. Az irodalmat társadalmi jelenségnek tekintette, amelynek éppen ezért az a feladata, hogy a társadalom életét, küzdelmét, harcát visszhangozza, mert csak így tarthat tákrót a valóság elé, csak így ébresztheti öntudatra azokat a hatalmas erőket, amelyek egy jobb, igazabb világot küzdenek.

Ebben a felfogásban Csernisevszkij és Dobroljubov is oszrozt. Dobroljubov nemcsak azt követelte az íróktól, hogy ismerje a nép életét és azt a valóságnak megfelelően ábrázolja, hanem azt is, hogy az író kora haladó tudományának, műveltségének és társadalmi eszméjének magaslátán álljon. A maga korában kimagasló jelentőségű megállapítása: „nem az élet az, amely az irodalmi normákat követi, hanem az irodalom igyekszik alkalmazkodni az élet folyásához” — ma is teljes egészében megállja a helyét. Ha Dobroljubov e megállapítását összevetjük a burzsoá rothadó irodalom egyik jellegzetes képviselőjének, az angol Oscar Wilde-nek e kijelentésével: „az élet utánozza a művészetet” rögtön megállapíthatjuk, hogy a burzsoá „esztétika” milyen alacsonyrendű „szellemeskedéssel” igyekezett a valóságot meghamisítani.

Csernisevszkijről maga Lenin állapította meg, hogy „az utópista szocialisták közül ő jutott legközelebb a tudományos szocializmus társadalomszemléletéhez és hogy műveiben az osztályharc szele érződik”. Csernisevszkij egy lépéssel még Belinszkij és Dobroljubov materialista irodalomtudományánál is tovább jutott. Esztétikájának egyik

alapelvét az a felfogása alkotta, hogy az irodalmi műben a realista ábrázolásnak, a típusok, figurák hiteles rajzának egyé kell olvasnia a haladó gondolkodásaj. A gyakorlat nyelvén ez azt jelenti, hogy igaz, mély, időtálló írói alkotás nem képzelhető el alapeszme nélkül és éppen ezért az alapeszme szabja meg, hogy az élet roppant gazdag-ágából, mely legfontosabb és legjellemzőbb elemeket építse be az író alkotásába. „A művészet és valóság viszonyáról” szóló tanulmányában esztétikailag felfogást Csernisevszkij e szavakkal összegezte: „a valóság nemcsak az emberen kívüli természetet öleli fel, hanem az emberi életet is — nemcsak a jelent, hanem a multat is abban a mértékben, amiként az életben visszatükröződik és a jövőt is, amint azt a jelen formálja.”

Zsdánov a leningrádi írók 1946-évi gyűlésén így fejezte be szavait: „a marxista irodalmi kritika Belinszkij, Csernisevszkij, Dobroljubov nagy tradícióinak folytatója... tehát a szovjet irodalom legjobb hagyományai a XIX. századbeli orosz irodalom legjobb tradícióinak folytatása, amelyeket nagy orosz demokrata forradalmáraink alkottak... és Lenin és Sztálin dolgozott ki tudományosan.”

Ha a nagy orosz realista írók és a szovjet irodalom nagyszerű alkotásait és a szocialista realizmus esztétikai alapelveit teljes mélységben akarjuk megérteni, meg kell ismerkednünk a nagy orosz demokrata forradalmárok: Belinszkij, Dobroljubov, Csernisevszkij esztétikai-kritikai művelével, olvasnunk kell azokat, mert a nagy orosz kritikusok a maguk korában már kimondták a nagy gondolatokat, amelyeket a szovjet irodalom továbbfejlesztett és amelynek dicsőségében, pártatlan nagyságában e nagy orosz materialista irodalmárok is oszroztak.

SALAMON LÁSZLÓ

A világ leghaladóbb, leggazdagabb, hatásában szinte felmérhetetlen erejű irodalmának, a szovjet irodalomnak esztétikai alapelveit Lenin, Sztálin, Gorkij fektették le és A. Zsdánov, valamint a szovjet irodalomtudomány számos más kiváló képviselője fejlesztette tovább, tette minden haladó író és haladó irodalom köztársaságává.

A szovjet írók és a szovjet irodalomtudomány művelői azonban mindenkor büszkeséggel tekintettek és tekintenek ma is arra a nagy kritikai realista orosz irodalomra, amely a XIX. század szellemi horizontján káprázató icsnyel tünt fel, az egész haladó irodalmi világ csodálatát vívta ki és amelynek élén olyan szellemóriások haladtak, mint Puskin, Turgenyev, Csehov, Lermontov, Gogoly, Tolsztoj, Leo, stb.

Ennek a világvizsnyolban is élenjáró irodalomnak társadalmi hatását, a XIX. századi szürnyű cári valóságot feltáró realizmusát csak akkor érthetjük meg teljes egészében, ha a XIX. századbeli nagy orosz demokrata forradalmárok, a realista orosz irodalomtudomány uttörői: Belinszkij, Dobroljubov, Csernisevszkij munkásságát is ismerjük.

Az irodalom — természetesen az igazi, hazugságmentes, a valóságot hitelesen ábrázoló irodalom — az élet megismerésének éppoly jelentős eszköze, mint a tudomány, amiből nem céljában, hanem eszközeiben különbözik. Az igazi, a dialektikus materializmus alapelvein nyugvó tudomány a természet törvényeit felel fel és állítja a dolgozó emberiség elé az igazságot; az igazi irodalom a mindenkori társadalmi valóságot mutatja be a maga fejlődésében. Az igazi irodalom tehát azáltal, hogy a mindenkori társadalmi valóságot tárja fel, azáltal, hogy az élet gazdag-ágát és bonyolultságát tákrózi — óriási hatással van az emberekre, tudatosítja bennük társadalmi helyzetüket, eslekvése, küzdelemre,

Ahol a munkásifjából – mérnököket nevelnek

Kolozsvár egyik fontos főiskolája a Mechanikai Intézet, amelynek az a feladata, hogy napról-napra fejlődő iparunk számára magas technikai felkészültségű fiatal mérnöki kadereket biztosítson. Az Intézet tanulmányi ideje négy év és végzett hallgatói, mint okleveles szerszámgép-tervező mérnökök kerülnek ki a termelésbe. Külön érdekessége az Intézetnek, hogy hallgatóinak mintegy fele a termelésből kiemelt dolgozó, akik számára Népköztársaságunk tanügyi politikája lehetővé tette, hogy a legmagasabb szakképzettséget elsajátítva, mint okleveles mérnökök kerüljenek vissza esetleg pont abba az üzembe, amelynek gépei mellett, mint szakmunkások jöttek el. Az Intézet hallgatóinak másik fele a szokásos iskolai tanulmányok, érettségi után a hallgatók sorába.

A Mechanikai Intézet tanulmányi munkaterve – az élenjáró szovjet tapasztalatok alapján, – külön csoportra osztja be a termelésből kiemelt hallgatókat és azok számára külön tanrendet biztosított. Mint az elért tanulmányi eredmények mutatják, a munkáshallgatók nem maradnak el az érettségi zett hallgatók mögött. Természetesen az Intézet suiyt helyez arra, hogy az üzemek legjobb, fejlődőképes elemei kerüljenek a hallgatók sorába. A munkáshallgatók számára az üzemekben megszerzett gyakorlati ismeretek komoly előnyt jelentenek a középiskolát végzett hallgatókkal szemben. Amíg azok elsajátítják a gyakorlati ismereteket, addig a munkáshallgatók pótolják a hiányzó elméleti ismereteket, amelyeket az üzem keretein belül nem volt alkalmuk elsajátítani.

A hallgatók tudják, hogy saját érdekük a minél szélesebb és alaposabb szaktudás elsajátítása – jellemzi a hallgatók szellemét Sava Emil tanulmányi igazgató. – Nem egy esetben életrevaló javaslatokkal jönnek, hogy az előadó tanárok, hogyan javítsák meg előadó módszereiket, hogy a problémákat közelebb hozzák a tanulóhoz. A tanulmányi csoportok odaadó munkát végeznek, amire a legjobb példa, hogy a hallgatók még a késő esti órákban is a tan- és rajztermekben tartózkodnak és ismétlik az átvett anyagot. A csoportok sokszor egymásközt, de nem egy esetben a tanárok bevonásával is, megvitatják az anyagot, hogy annak a legpontosabb részleteivel is teljesen tisztában legyenek.

Az Intézet nevelő munkájában nagy segítséget nyújtott a hasonló szovjet intézetek tanulmányi módszereinek bevezetése. Így például, éppen úgy, mint Leningrádban, diagramok és pontosan vezetett grafikonok mutatják az elért eredményeket és ezen keresztül mind a vezetőség, mind maguk a hallgatók, a tanulmányi csoportok is ellenőrizhetik a tervszerű tanulás menetét. Ez a módszer lehetővé tette, hogy a tanulás menete egyenletessé váljon és még vizsgák előtt se legyen az úgynevezett „rohammunka”, ami a polgári rendszerű egyetemeken csökevénye. A vizsgatételek mind a termelésből kiemelt problémák és így az üzemekben praktizáló hallgatók számára lehetőséget nyújt értékes újítások bevezetésére. Például Szebenben, az Independenta üzemben több új Diesel-motort kiseljéztettek, mert a motoroknak nem volt meg a húzóképesége. Az ott praktizáló hallgatók megállapította, hogy a motorok hengerfejeinek kiszámítása hibás és az ő számítása alapján, csekély munkával a már kiseljéztett motorok teljesen üzemképesé váltak.

Az Intézet hatalmas fejlődésére mi sem jellemzőbb, mint az, hogy három év alatt a hallgatók száma 360 százalékkal emelkedett. Egyre több a női hallgató és amint a gyakorlati eredmények bizonyítják, a nők éppen olyan kiváló szerszámgép-tervező mérnökökké válnak, mint a férfiak. A hallgatók között jelenleg 60 éltanuló és 98 kitüntetett tanuló van. A leggyengébb a II. évfolyam tanulmányi eredménye és – mint ezt a tanulmányi igazgató megállapítja, – ez nemcsak a hallgatók, hanem a tanári kar hiányossága is. A tanári kar ugyanis nem volt elég éber és nem vette idejében észre az évfolyam gyengeségét, nem sietett a kellő időben a hallgatók segítségére. A lemaradást azonban már lépésről-lépésre behozták, hogy az év végére ezt a hiányosságot is kiküszöböljék.

A leningrádi szovjet egyetemi hallgatókkal folytatott beszélgetések alapján az Intézet vezetősége újítást vezetett be munkájába. Eddig a szemesztereknél csak bevették a hallgatók terveit, dolgozatait és osztályozták. Nem győződtek meg arról, hogy a hallgató maga készítette el azokat, vagy sem. Az új módszer szerint a terveket, dolgozatokat már a beadás pillanatában megbeszéljük és így rögtön kitűnik, hogy a hallgató milyen mértékben érti az anyagot.

Az Intézet korszerűen felszerelt laboratóriumában állandó kutató munka folyik. Kapcsolatot tartanak az üzemekkel és azokat segítik a jobb eredmények elérésében. Így, a kolozsvári Armatura-gyárban a selejtnélküli bronzöntést az itt végzett kutatómunka tette lehetővé. Értékes tanácsot adtak a sztálinvárosi „Március 6” üzemnek a kemence hőkezelésére, ami megnöveli az olvasztókemence élettartamát. Az Intézet tanári kara, a hallgatók bevonásával együtt azon dolgozik, hogy a tudomány eredményeivel segítsék a szocializmus építését hazánkban. Domsa Alexandru, Imecs Martin, Berebzi Tibor tanárok egy 42 tagú hallgatói csoport segítségével diagrammát állítanak össze, hogy az acéltövények hogyan reagálnak a különböző hőfokokra.

A kolozsvári Mechanikai Intézet munkája és az onnan kiemelt fiatal mérnökök serege élő bizonyosságot annak, hogy a Párt segítségével Népköztársaságunkban, az üzemek dolgozóinak számára nemcsak a munkagépek mellett, hanem a tudományos életben is beláthatatlan lehetőség nyílik arra, hogy tehetségüket a munkásosztály és hazánk felvirágoztatásának szolgálatába állítsák.

Az Intézet hatalmas fejlődésére mi sem jellemzőbb, mint az, hogy három év alatt a hallgatók száma 360 százalékkal emelkedett. Egyre több a női hallgató és amint a gyakorlati eredmények bizonyítják, a nők éppen olyan kiváló szerszámgép-tervező mérnökökké válnak, mint a férfiak. A hallgatók között jelenleg 60 éltanuló és 98 kitüntetett tanuló van. A leggyengébb a II. évfolyam tanulmányi eredménye és – mint ezt a tanulmányi igazgató megállapítja, – ez nemcsak a hallgatók, hanem a tanári kar hiányossága is. A tanári kar ugyanis nem volt elég éber és nem vette idejében észre az évfolyam gyengeségét, nem sietett a kellő időben a hallgatók segítségére. A lemaradást azonban már lépésről-lépésre behozták, hogy az év végére ezt a hiányosságot is kiküszöböljék.

Az Intézet korszerűen felszerelt laboratóriumában állandó kutató munka folyik. Kapcsolatot tartanak az üzemekkel és azokat segítik a jobb eredmények elérésében. Így, a kolozsvári Armatura-gyárban a selejtnélküli bronzöntést az itt végzett kutatómunka tette lehetővé. Értékes tanácsot adtak a sztálinvárosi „Március 6” üzemnek a kemence hőkezelésére, ami megnöveli az olvasztókemence élettartamát. Az Intézet tanári kara, a hallgatók bevonásával együtt azon dolgozik, hogy a tudomány eredményeivel segítsék a szocializmus építését hazánkban. Domsa Alexandru, Imecs Martin, Berebzi Tibor tanárok egy 42 tagú hallgatói csoport segítségével diagrammát állítanak össze, hogy az acéltövények hogyan reagálnak a különböző hőfokokra.

Az Intézet hatalmas fejlődésére mi sem jellemzőbb, mint az, hogy három év alatt a hallgatók száma 360 százalékkal emelkedett. Egyre több a női hallgató és amint a gyakorlati eredmények bizonyítják, a nők éppen olyan kiváló szerszámgép-tervező mérnökökké válnak, mint a férfiak. A hallgatók között jelenleg 60 éltanuló és 98 kitüntetett tanuló van. A leggyengébb a II. évfolyam tanulmányi eredménye és – mint ezt a tanulmányi igazgató megállapítja, – ez nemcsak a hallgatók, hanem a tanári kar hiányossága is. A tanári kar ugyanis nem volt elég éber és nem vette idejében észre az évfolyam gyengeségét, nem sietett a kellő időben a hallgatók segítségére. A lemaradást azonban már lépésről-lépésre behozták, hogy az év végére ezt a hiányosságot is kiküszöböljék.

Az Intézet hatalmas fejlődésére mi sem jellemzőbb, mint az, hogy három év alatt a hallgatók száma 360 százalékkal emelkedett. Egyre több a női hallgató és amint a gyakorlati eredmények bizonyítják, a nők éppen olyan kiváló szerszámgép-tervező mérnökökké válnak, mint a férfiak. A hallgatók között jelenleg 60 éltanuló és 98 kitüntetett tanuló van. A leggyengébb a II. évfolyam tanulmányi eredménye és – mint ezt a tanulmányi igazgató megállapítja, – ez nemcsak a hallgatók, hanem a tanári kar hiányossága is. A tanári kar ugyanis nem volt elég éber és nem vette idejében észre az évfolyam gyengeségét, nem sietett a kellő időben a hallgatók segítségére. A lemaradást azonban már lépésről-lépésre behozták, hogy az év végére ezt a hiányosságot is kiküszöböljék.

Színház – Mozi – Opera

ALLAMI ROMÁN OPERA:

Április 4-én, pénteken este 8 órakor: *Ijfu gárda*.

ALLAMI MAGYAR OPERA:

1952. április 6-án vasárnap este 8 órakor: *Hunyadi László* (20).

ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ:

Pénteken, április 4-én, este 8 órakor: *Ellenségek* (Tizenharmadszor)

MOZI:

MAXIM GORKIJ MOZGO: *A névtelen sziget*. Előadások: 3, 5, 7, 9, 10 órakor. Vasárnap d. e. 11 órakor matiné.

MUNKÁS MOZGO: *Ruy Blas*. Előadások: 2, 4, 6, 8, 10 órakor. Vasárnap d. e. 11.30. kor matiné.

NÉPMOZGÓ: *Jubiläum és a medve*. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor. Iskolák részére délelőtt 10 órakor matiné.

VÖRÖS CSILLAG MOZGO: *Tavassz a jégen*. Színes film. Előadások: 4, 6, 8 órakor. Vasárnap d. e. 9 és 11 órakor matiné.

HALADÁS MOZGO: *Ruy Blas*. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. „AUGUSZTUS 23” MOZGO: *Uj tanító*. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor. Kedden, csütörtökön, szombaton d. e. 10 órakor, vasárnap délelőtt 9, 11 és 13 órakor matiné.

UJ IDŐK MOZGO: *Március 31-ig*. Előadások: *Hiradó*, 1951 május 1-i ünnepségek Moszkvában.

SZAMOSFALVA: Április 3-6-ig: *A cigányok*. Magyar felirattal.

A KOLOZSVARI KÖZELELMÉZÉSI TRÖSZT

Értesíti a dolgozókat, hogy naponta déli 12 és 16 óra között **FIX MENÜT** szolgál ki éttermeiben, **NÉPSZERŰ ARBAN**. — A három fogásos menü (leves, főzelék feltéttel, tészta) az 1. számú állami étteremben, (Szabadság-tér) — hat lej. A 2. számú étteremben (Kossuth Lajos-utca 10.) — öt lej. A 3. számú étteremben, (Állomás-tér 2.) — öt lej. — Tordai éttermekben hasonlóan öt lej a fix menü.

A KÖZELELMÉZÉSI TRÖSZT újra megnyitotta 4-ES számú **ÉTTERMET** (volt Darvas), Radák-utca 2. szám alatt. Minden este: **Fatányéros! Kitiűnő fajborok! Hideg és meleg ételek! Frissen csapolt sör! Mititei! SZOLID ARAK!**

Értesítjük a közönséget, hogy április elsejével a külvárosi negyedekben 5 új üzlethelyiséget nyitott a **„HIGIENA”**

Deportatilor-u. 36. (Irisz-telep)

Téglás-utca 68. (Bulgária-telep)

Maramures-u. 1. (Kerekdomb)

Szamosközi-utca 25.

Anton Pan-utca 28.

Az új férfi fodrászüzletek kibővítve és újjáalakítva állnak a közönség rendelkezésére.

„HIGIENA” SZÖVETKEZET

Közlemények

IDŐJÁRÁS. A hideg sarkvidéki eredetű légtömegek elmozdították hazánkat és északra hozták, délen viharos keleti széllel esővel kísérték. Angliában enyhébb tengeri levegő jelent meg és nyomal, helet felé.

VARHATÓ IDŐJÁRÁS. Nyugat felől esőkkel és változó felhőséggel, időnként napsütés. Délen és Keleten ma még kisebb eső, havasos, esetleg hózápor. Mérsékelt északkeleti szél. Éjszakai fagyok. A nappali hőmérséklet lassan emelkedik. Kolozsváron csütörtökön hajnalban +1 fok, délelőtt +3 fok volt, a légnymás 762 mm, erősen emelkedik.

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTÁRAK április 4-én este 9-ig: 6-os számú gyógyszerár Malinovszkij-tér 1. szám, 8-as sz. gyógyszerár Horea-ut 47. sz., 13-as sz. gyógyszerár Eminescu-utca 1. szám, Egész éjjel állandóan a Szabadság-tér 34. szám alatti 1. számú gyógyszerár tart szolgáltatást.

A RNK IRÓSZÖVETSEGE kolozsvári fiókjának Maxim Gorkij Irodalmi Köre minden vasárnap délelőtt 10 órakor megbeszélést tart az Irószövetség helyiségében. (Jókai-utca 2. sz.) Az Irodalmi Kör vezetősége nemcsak a Kör tagjainak a megjelenését, de az érdeklődőket is örömmel várja.

KÖZKIVANATRA a Beethoven emlékhangversenyt április 5-én este fél 9 órai kezdettel, a „Gh. Dima” Zeneművészeti Főiskola zenekara megismétli az Egyetemiek Háza nagytermében.

* HALALOZÁS. Mély fájdalommal tudatjuk, hogy *Péntek Károly*, a „Spartac” Sportegyesület elnöke április 2-án elhunyt. Temetése 5-én, szombaton délután 4 órakor lesz a temetői kápolnából. A gyászoló család.

APRÓHIRDETESEK

ELCSERELNEM belvárosi két-szoba, komfortos, gázos lakószobát egyszobás hasonlóval. Telefon: 17-89. — ELADÓ szépfékvésű gyümölcsös-parcella kerekdomb közelében, egy-személyes pihenőpaplan, szőnyeg, porszívógép. Józsa Béla-utca 20, ajtó 3.

Elveszett iratok

PIERDERI DE ACTE

Urmátoarele acte personale au fost pierdute si posesorii lor le declară nule de drept in mainile oricui s'ar afla:

Biró Martin Cluj, Str. Kogalniceanu Nr. 16, Internatul Scoala Medie Technice de Instalatii, pierdut autorizatia provizorie de sederea in tara cu Nr. 544 eliberat de Militia Cluj, sectia persoanei strainilor.

* CENTRUL DE DIFUZARE A CARTII MAGHIARE CLUJ, pierdut facturile Nr. 625 din 27 Apr. 1951 in valoare de Lei 94.800.- Nr. 328 din 6 Martie 1951 in valoare de Lei 18.750.- vizat de Serviciul Financiar Cluj.

Kerekes Irma Cluj, Str. Florilor Nr. 20, pierdut Buletinul de id-riere la Bir. Pop. Nr. 003264 eliberat de Militia Cluj.

Kottmayer 7, Gereben 6, Troianescu 5 és fél, Szliwa 5, és Platz 2 ponttal az utolsó helyre került. Troianescu román sakkmeister a legtöbb pontot a magyar versenyzők ellen szerezte meg.

A nemzetközi sakkversenyen résztvevő szovjet nagymesterek a Magyar Népköztársaság felszabadulásának 7-ik évfordulója tiszteletére több nagy városban bemutatón játszottak az egyes üzemek dolgozóival.

Világosság

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15-35. Kládóhivatal: Molotov utca 16. Telefon: 10-11.

Az orosz nyelv elsajátítására törekednek a kolozsvári vasuti főmühelyek dolgozói

A vasuti főmühelyeknél is a dolgozók szeretettel és odaadással tanulják az orosz nyelvet. Az AKLUS felvilágosító munkája révén nagy arányban vesznek részt a dolgozók az orosz nyelvtanfolyamon. Üzemünkben négy tanfolyam működik, amelyre 49 hallgató rendszeresen jár. Az orosz kör tagjainak javarésze, már szépen ír, olvas, helyesen ejti ki a

szavakat. Ilyenek például: Vajda Margit, Ujvári Jenő, Gáspár János, Vajda Gyula, Györke Victor, Crucita Gavril és Csipai Magda. Ezek a dolgozók jó előmenetelüket úgy érték el, hogy az orosz órákon rendszeresen megjelentek és az előadásokon figyelték.

Kanabé András, levelező

MEGJELENT

GHEORGHE MIHAI

A KOLLEKTIV GAZDASÁGOK FEJLŐDÉSÉNEK ZÁLOGA: AZ ÁLLANDÓ TERMELOBRIGADOK HELYES MEGSZERVEZÉSE ÉS MEGERŐSÍTÉSE

ÁLLAM TUDOMÁNYOS KIADÓVÁRSZÁGI BUDAPEST

SPORT

PAUL KERESZ SZOVJET NAGYMASTER, A BUDAPESTI „MARÓCZY GÉZA” NEMZETKÖZI SAKKVERSENY GYŐZTESE

BUDAPEST. — A „Maróczy Géza” nemzetközi sakkverseny kiemelkei, amelyen a Szovjetunió legjobb öt versenyzőjén kívül a világ legjobb sakkmeisterei is résztvettek, tegnapi befejeződtek. A nemzetközi sakkverseny győztese Paul Keresz szovjet nagymester lett 12 és fél ponttal, aki az utolsó fordulóban legyőzte a magyar Barczát, ugyanakkor Geller szovjet nagymester csak

döntetlen eredményt ért el O'Kelly ellen és így 12 ponttal a második helyre került. A 3. 4. és 5. ik helyre Botvinnik, szovjet világbajnok, Szmiszlov szovjet nagymester és Szahlborg svéd nagymester került 11-11 ponttal. A további helyezések sorrendje a következő: Szabó 10 és fél, Petroszjan 9 és fél, Pilnik 9 és fél, O'Kelly 9, Benkő 8 és fél, Barcza 8, Szily 8, Golombek 7,